

Зінченко Наталія Олександрівна, к.ф.н.,

доцент

Ющенко Юлія Петрівна к.ф.н., доцент

Полтавський Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія», Україна

СОЦІАЛЬНА ЛОГІКА «СУСПІЛЬСТВА СПОЖИВАННЯ»

Французький філософ та соціолог Жан Бодріяр отримав визнання та популярність завдяки книзі «Симулякр і симуляція». Ідеї його роботи стали фундаментом культового голлівудського фільму «Матриця». Еволюція творчих поглядів Ж. Бодріяра детермінована величезною кількістю соціальних криз, що принесли людству втрату стабільності, нівелювання цінностей та ідеалів. Людство опинилося поза межами звичних суспільних парадигм, втратило усталені моральні імперативи, під питанням опинилась сама можливість досягнення соціальної стабільності та рівноваги. Саме це спонукало переглянути інтерпретацію розуміння поняття «суспільство споживання».

У своїй роботі «суспільство споживання» Ж. Бодріяр критикує ідеологію валового економічного зростання, яка призводить до зміни конфігурації цінностей, що призводить до того, що суспільство розвивається не діалектично, а катастрофічно. Тому повсякденне спілкування людей полягає не у комунікації з собі подібними, а в отриманні благ та послань. Людство переживає час речей, оскільки живе у їхньому ритмі та у відповідності з їхньою безперервною послідовністю. Сучасна людина бачить, як покращуються та вимирають речі, тоді як у всіх попередніх цивілізаціях саме речі переживали людей.

Суспільство споживання керується своєю власною логікою, яку Ж. Бодріяр визначає як соціальну логіку споживання.

Мислитель переконаний, що динаміка потреб є соціально вибірковою, оскільки потреби та їх задоволення підкорюються дії своєрідного категоричного соціального імперативу.

На думку Ж. Бодріяра, характерною ознакою суспільства споживання стає перетворення носіїв системи масової інформації на привілейовані об'єкти споживання, коли рекламне послання сприймається із захватом. Суспільство споживання з'являється там, де не лише наявні предмети та товари, а там, де само споживання вже спожито у формі міфу.

Трансцендентною соціальною інстанцією нашого часу можна вважати систему симулякрів, які мають певну позитивну силу, оскільки заперечують і оригінал, і копію, і модель, і репродукцію. На думку Ж. Бодріяра, сучасність знаходиться у стані симуляції, де людина може лише «програмувати» сценарії, оскільки вони вже мали місце - чи то реально, чи то віртуально.

Як зауважує Ж. Бодріяр, суспільство споживання прагне бути захопленим у кільце на кшталт Єрусалиму, багатим та таким, що знаходиться під загрозою, саме у цьому й полягає його ідеологія.

Список використаних джерел

1. Бодриар Ж. Общество потребления. Его мифы и структуры / Жан Бодриар. – М.: Республика; Культурная революция, 2006. – 269 с. 2.